

Position paper Rondetafelgesprek GLB (6 juli 2021)

LTO Nederland pleit voor het behoud van een sterk GLB met voldoende budget en doelgerichte betalingen (milieu, klimaat, dierenwelzijn). Daarbij moet het GLB bijdragen aan het versterken van de economische positie van agrariërs.

PIJLER 1 – directe betalingen

Structuur

- LTO Nederland wil een sterke eerste pijler die doelgericht wordt ingevuld. Alleen actieve agrariërs en agrarische activiteiten op landbouwgrond moeten aanspraak kunnen maken op hectarepremies. Multifunctionele Landbouw is ook agrarisch ondernemen.
- LTO Nederland wil een basispremie met top-ups. Aan de basispremie worden dezelfde eisen gesteld als nu (conditionaliteit). Daarover maakt LTO zich zorgen gezien het triloog-akkoord dat in juni in Brussel gesloten is. De top-up “eco-regelingen” betreft specifieke betalingen/vergoedingen voor bovenwettelijke inspanningen die ondernemers afhankelijk van de aard van de bedrijfsvoering en regio leveren aan met name natuur-, milieu- en klimaatdoelen.
- LTO Nederland is in principe tegen gekoppelde steun omdat dit een marktverstoring heeft. Echter, gezien de buurlanden een uitzondering maken voor graasdieren zoals schapen- en vleesveehouderij moet ook Nederland een uitzondering maken voor een gelijk speelveld.

Eco-regelingen en conditionaliteit

- Eco-regelingen moeten in samenspraak met boeren en tuinders worden samengesteld. Neem daarbij regionale verschillen en agronomische omstandigheden voldoende in mee met ook een vrijwillig karakter. Dit kan met een simpele menukaart waar boeren vrijwillig uit kunnen kiezen. Het is vanzelfsprekend dat er voor deelname aan eco-regelingen een billijke inkomens toeslag wordt uitbetaald. LTO is van mening dat, ondanks regionale verschillen in uitdagingen, alle boeren (binnen pijler 1) een gelijke kans moeten krijgen om in dezelfde mate mee te doen aan eco-regelingen. Boeren en telers moeten dezelfde vergoeding kunnen ontvangen voor gelijke inspanningen. LTO is daarom ook tegen regionale differentiatie.
- LTO vraagt in de conditionaliteit specifiek aandacht voor het ploeg- en omzetverbod van blijvend grasland in 2000 gebieden, mogelijke bredere bufferzones langs sloten, het uit productie halen van bouwland en niet-praktische vruchtwisselingeisen. Boeren en telers dreigen zo ernstig beperkt te worden in hun bedrijfsvoering

PIJLER II - plattelandsbeleid

- LTO Nederland benadrukt dat het boerenerf centraal moet staan binnen de tweede pijler. Het geld moet op het boerenerf terecht komen!
- De prioriteit in de tweede pijler moet zijn de versterking van de concurrentiepositie van de agrarische bedrijven door ondersteuning van investeringen in innovaties, samenwerking en verduurzaming. Dit alles met het oog op het bijdragen aan klimaat- en biodiversiteit én water- en bodemopgaven en tenslotte investeringen in de fysieke agrarische infrastructuur (zoals waterhuishouding).

- LTO Nederland is tegen meer dan 5% overheveling van middelen van de 1e naar de 2e pijler. Bovendien moet overgeheveld geld gefinancierd worden vanuit nationale/regionale middelen zoals waterschappen dat nu doen in het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW).
- LTO Nederland wil de decentrale uitvoering vanuit de verschillende loketten van provincies en Rijk sterk vereenvoudigen. Waar mogelijk moeten schakels in de tenuitvoerlegging weggewerkt worden. Zoveel mogelijk één loket en één uitvoeringsorganisatie.
- Agrariërs die er niet voor kiezen zich aan te sluiten bij een collectief voor agrarisch natuurbeheer moeten evengoed aanspraak moeten kunnen maken op de financiële middelen. Daarnaast moeten er in de 2e pijler middelen beschikbaar komen voor de aanpak van gebiedsopgaven, zoals via het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW).
- De huidige programma's m.b.t. het agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb), Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) en de tegemoetkoming premie brede weersverzekering moeten in ieder geval worden voortgezet.
- Tenslotte moeten ondernemers kunnen insteken op een investeringsregeling die via een digitaal loket wordt aangeboden om zo de toegankelijkheid van de 2^e pijler maatregelen voor alle boeren mogelijk te maken. Voorbeeld dat al in de praktijk werkt is het landbouwportaal Noord Holland.

Risicomanagement

- LTO Nederland constateert dat de risico's waarmee ondernemers worden geconfronteerd groter worden (ziekten, geopolitiek, klimaat), terwijl de mogelijkheden tot verzekeren afnemen. LTO wil stimuleren dat ondernemers investeren in risicomanagement. Het GLB biedt mogelijkheden. De brede weersverzekering heeft continuïteit. Bovendien wil LTO Nederland dat ondernemers ruimere mogelijkheden krijgen voor het fiscaal reserveren (sparen) voor grote calamiteiten (waaronder extreme weersomstandigheden, ziekten/pandemieën en ernstige prijsfluctuaties) om zo een buffer op te bouwen in financieel gunstige jaren waar vervolgens aanspraak op gemaakt kan worden in slechte periodes.

Keten

- Het opzetten van producentenorganisaties is niet in elke sector makkelijk uit te voeren. Het is van belang dat sectoren zich goed oriënteren op de mogelijkheden die het GLB biedt om als producenten te doen aan aanbodbundeling en zo hun positie in de markt te versterken. De positie van PO's en BO's moet worden versterkt. Deze zijn bedoeld om de positie van boer en tuinder in de markt te versterken. Niet alleen innovatie, maar ook bevoegdheden m.b.t. productkwaliteit, verduurzaming, diergezondheid en plantgezondheid (risicomanagement) moeten benut worden. Bovendien moeten dergelijke sector brede keteninitiatieven verbindend verklaard kunnen worden. Ook is meer flexibiliteit rondom mededinging gewenst als het gaat om duurzaamheidsinitiatieven.